

Az Országgyűlés
Kulturális és sajtóbizottsága

Országgyűlési Hivatala

Irományszám: T/3486/15

Érkezett: 2011 OKT 12

Bizottsági módosító javaslat!

Dr. Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr

A Házszabály 94. §-a, 102. §-a (1) bekezdése alapján „A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról” szóló T/3486. számú törvényjavaslathoz – a Kulturális és sajtóbizottság az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjeszti elő:

1. A törvényjavaslat a következő 2–4. §-sal egészül ki és a további szakaszok számozása ennek megfelelően módosul:

„2. §

A Kötv. 19. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A régészeti feltárások költségeit – a mentő feltárás, valamint a 20/A. § (3) bekezdésében és a 23/E. § (1) bekezdésében foglalt esetek kivételével – a 10. § (1) bekezdésére figyelemmel annak kell fedeznie, akinek érdekében a feltárás szükségessé vált.”

3. §

A Kötv. a következő 20/A. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Előzetes régészeti dokumentáció

20/A. § (1) A külön jogszabályban meghatározott nagyberuházás, valamint részben vagy egészben európai uniós forrásból megvalósuló beruházás (a továbbiakban: nagyberuházás) esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni. Egyéb esetekben előzetes régészeti dokumentáció készíthető különösen a földterület-kiválasztás során, a hatásvégi engedélyezési eljárásokat megelőzően.

(2) Az előzetes régészeti dokumentáció nem pótolja a 22. § (2) bekezdése szerinti próbafeltárást.

(3) Az előzetes régészeti dokumentáció elkészítéséhez szükséges régészeti feltárások költségei – nemzetgazdasági szempontból indokolt esetekben – a központi költségvetésből fedezhetőek.”

4. §

A Kötv. a következő 23/B–23/E. §-sal és a 23/B. §-t megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Állami nagyberuházás esetén folytatott próbafeltárás és megelőző feltárás

23/B. § Állami nagyberuházás esetén folytatott próbafeltárásra és megelőző feltárásra a próbafeltárásra és a megelőző feltárásra vonatkozó szabályokat a 23/C–23/E. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

23/C. § (1) Állami nagyberuházás esetén a próbafeltárás időtartama a beruházótól a földmunkával járó változással érintett munkaterületnek régészeti munkavégzésre alkalmas állapotban, állapot rögzítő jegyzőkönyvvel történő átvételétől számított legfeljebb 30 – jogszabályban meghatározott – régészeti feltárás végzésére alkalmas nap, kivéve, ha a beruházó és a feltárást végző intézmény ennél hosszabb időtartamban állapodnak meg. A próbafeltáráshoz kapcsolódó gépi földmunka időtartama a próbafeltárás időtartamába nem számít bele.

(2) A próbafeltárás eredményei alapján a feltárást végző intézmény kérelmet nyújt be a hatóság részére a további régészeti feladatellátásról. A kérelemnek tartalmaznia kell az arra vonatkozó szakmai javaslatot, hogy mely területek esetén van szükség a megelőző feltárás elvégzésére, illetve mely területek elfedése indokolt.

(3) A további régészeti feladatellátásról – a 23/E. §-ban foglalt költségkorlát figyelembevételével – a hatóság dönt. A döntés ellen fellebbezésnek nincs helye.

23/D. § (1) A hatóság döntése alapján elvégzett megelőző feltárás vagy elfedés időtartama a beruházótól a földmunkával járó változással érintett munkaterületnek régészeti munkavégzésre alkalmas állapotban, állapot rögzítő jegyzőkönyvvel történő átvételétől számított legfeljebb 30 – jogszabályban meghatározott – régészeti feltárás végzésére alkalmas nap, kivéve, ha a beruházó és a feltárást végző intézmény ennél hosszabb időtartamban állapodnak meg. A megelőző feltáráshoz kapcsolódó gépi földmunka időtartama a megelőző feltárás időtartamába nem számít bele.

(2) A régészeti lelőhely elfedésére a hatóság döntésében meghatározott módon kerülhet sor. A régészeti lelőhely elfedése a lelőhely fizikai állapotromlását nem eredményezheti.

23/E. § (1) A beruházó a teljes próbafeltárás, a megelőző feltárás és az elfedés költségei – ide értve a hatóság által előírt régészeti megfigyelés eredményeként felmerült megelőző feltárás költségét is – de legfeljebb a beruházás teljes bekerülési költsége 1 százalékának megfelelő összeg viselésére köteles, amely összeg – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – nem haladhatja meg a 200 millió forintot.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeg – a hatóság javaslatára, a kultúráért felelős miniszter előterjesztésére – a Kormány döntése szerint magasabb értékben is megállapítható, ha az előzetes régészeti dokumentáció, a próbafeltárás vagy a megelőző feltárás eredményeként megállapítható, hogy a beruházással érintett lelőhely hazánk múltjának kiemelkedő jelentőségű, egyedi vagy pótolhatatlan forrása, vagy az elfedés a beruházás jellege miatt műszakilag lehetetlen, vagy az a lelőhely fizikai állapotromlását eredményezné.

(3) A próbafeltárás költségei az (1) bekezdésben meghatározott összeg 50 százalékát nem haladhatják meg.”

Indokolás

A módosítást az indokolja, hogy az elmúlt időszakban számos nagyberuházás esetén problémaként merült fel, hogy a magas beruházási költségű, nagy telephelyigényű beruházások vonatkozásában a kulturális örökségvédelmi szabályok által kötelezően előírt megelőző régészeti feltárások teljes költségigényét nagyon nehéz előre megbecsülni.

A jelenleg hatályos jogi keretek és eljárás szerint a régészeti érintettség tényével, annak járulékos idő- és költségvonzataival a beruházó az építési engedélyezési eljárás során szembesül első ízben. Mindez komoly, nem várt, előre nem kalkulált nehézségeket keletkeztet egy beruházás sikeres, határidő szerinti, gazdaságos megvalósításában, így akár nemzetgazdasági szempontból fontos befektetők elállását eredményezheti, komoly versenyképességi hátrányt okozva a nemzetgazdaságnak.

A módosítás törvényi szinten bevezeti az előzetes régészeti dokumentáció intézményét, amely elsősorban a régészeti érintettség egyértelmű bizonyítására alkalmas, de – bizonyos határok között – az elvégzendő megelőző feltárás formájához, pénz- és idővonzatához is sok ismerettel járul hozzá. E dokumentáció birtokában a befektető már jóval realisabban fel tudja mérni a ténylegesen felmerülő régészeti költségeket, és határozhat a terület megvásárlásáról vagy új telephely kereséséről.

A módosítás által bevezetett meghatározás szerint az előzetes régészeti dokumentáció alapjául a lelőhely állapotában maradandó változással nem járó műszeres lelőhely- és leletfelderítés és terepbejárás, illetve – indokolt esetben – próbafeltárás szolgál.

A módosítás emellett az állami nagyberuházások esetén folytatott próbafeltárással és megelőző feltárással – idő- és költségkorlát meghatározásával – speciális szabályokat ad. Nagyberuházás esetén a próbafeltárás legfeljebb 30, a megelőző feltárás és az elfedés időtartama legfeljebb további 30 régészeti feltárás végzésére alkalmas nap lehet, amibe a hatósági eljárás időtartama nem számít bele. Rögzíti továbbá a módosító javaslat, hogy a beruházó a próbafeltárás, a megelőző feltárás és az elfedés költségeként összesen legfeljebb a beruházás teljes bekerülési költsége 1 százalékának megfelelő összeg viselésére köteles, ami nem haladhatja meg a 200 millió forintot.

A Kötv. leendő 23/E. § új (2) bekezdésével kapcsolatban külön is kiemelendő, hogy e szabály a Kormány régészeti feltárásokra vonatkozó egyedi döntése mellett szükségessé teszi az érintett beruházás finanszírozására vonatkozó döntések felülvizsgálatát, illetve módosítását is. Ez különösen az uniós fejlesztési támogatással megvalósuló beruházásokat érinti, mivel ez esetben a támogatásról – beleértve a régészeti feltárással fordítható keretet – a Kormány egyedi döntését megelőzően születik döntés. Amennyiben a Kormány a régészeti feltárással fordítható összeget magasabban állapítja meg, akkor a támogatási szerződés módosítása, a projekt jellegétől függően a Kormány ismételt döntésére lesz szükség, mivel az eredetinel magasabb régészeti költségeket az eredeti beruházási költség és támogatás nem tartalmazza.

Budapest, 2011. október 18.

L. Simon László
elnök